



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

S. Avrel. Avgvstini Confessionvm Libri X

Augustinus, Aurelius

Coloniae, 1646

Cap. II. Simplicianum sibi gratulatum, de lectis Platoniorum libris, & illustre exemplum Victorini illorum interpretis, ad persuadendam Christi humilitatem proposuisse.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10120

115. Tales non sunt seculares & cognati, alique homines vani, qui deterius de rebus spiritualibus & negotio vocationis judicant, quam cæci de coloribus.

3 S. Augustinus unà cum veteri Ecclesia, non dubitabat consilium Evangelicæ castitatis, datum esse à Christo, explicatum & commendatum ab Apostolo Paulo, melior veriorque Scripturæ interpres, quam Lutherus & Calvinus. Qui castitatem Evangelicam nimis impudenter ausi sunt ex Ecclesia proscribere.

Matth. 14.
1 Cor. 7.

C A P. II.

Simplicianum sibi gratulatum, de lectis Platoniorum libris, & illustre exemplum Victorini illorum interpretis, ad persuadendam Christi humilitatem proposuisse.

1. **P**errexì ergo ad Simplicianum, patrem in accipienda gratia tua tunc Episcopi Ambrosii, quem vere, ut patrem diligebat. Narravi ei circuitus erroris mei. Vbi autem commemoravi, legisse me quosdam libros Platoniorum, quos a Victorinus quondam Rhetor urbis Romæ, quem Christianum defunctum esse audieram, in latinam linguam transtulisset: gratulatus est mihi, quod non in aliorum philosophorum scripta incidissem, plena fallaciarum & deceptionum *secundum elementa hujus mundi*: in istis autem omnibus modis insinuari Deum, & ejus verbum. Deinde, ut me exhortaretur ad humilitatem Christi, *sapientibus absconditam, & revelatam parvulis*, Victorinum ipsum recordatus est: quem, Romæ cum esset, familiarissime noverat; deque illo mihi narravit, quod non silebo.

Col. 2, 8.

Matth. 11,
25.

2. Habet

2. Habet enim magnam laudem gratiæ tuæ confitendam tibi, quemadmodum ille doctissimus senex, & omnium liberalium doctrinarum peritissimus: quique philosophorum tam multa legerat, & dijudicaverat, & dilucidaverat: doctor tot nobilium senatorum, qui etiam ob insigne præclari magistræ, quod cives hujus mundi eximium putant, statuum in Romano foro meruerat, & acceperat: usque ad illam ætatem venerator idolorum, sacrorumque sacrilegorum particeps, quibus tunc tota fere Romana nobilitas inflata spirabat, populusque etiam, *b* omnigenum Deum monstra, & Anubem latratorem, quæ aliquando contra Neptunum & Venerem, contraque Minervam tela tenuerant, & à se victis jam Roma supplicabat: quæ iste senex Victorinus tot annos, ore terrecræpo defensitaverat: non erubuerit esse puer Christi tui, *c* & infans fontis tui, subjecto collo ad humilitatis jugum, & edomita fronte ad crucis opprobrium.

3. O Domine Domine, qui *inclinasti cælos*, *Ps. 143, 6*
 & *descendisti: tetigisti montes, & fumigaverunt:*
 quibus modis te insinuasti illi pectori? Legebatur, sicut ait Simplicianus, Sacram Scripturam, omnesque Christianas scripturas investigabat studiosissime, & perscrutabatur: & dicebat Simpliciano non palam, sed secretius & familiarius: *Noveris me jam esse Christianum.* Et respondebat ille: *Non credam, nec deputabo te inter Christianos, nisi in Ecclesia Christi te videro.* Ille autem irridebat eum, dicens: *Ergo parietes faciunt Christianos?* Et hoc sæpe dicebat, jam se esse Christianum. Et

Simplicianus illud sæpe respondebat : & sæpe ab illo parietum irrisio repetebatur. Amicos enim suos verebatur offendere superbos dæmonicolas , quorum ex culmine Babylo-

Pf. 28, 5. nicæ dignitatis , quasi ex *cedris Libani*, quas nondum contriverat Dominus, graviter ruituras in se inimicitias, arbitratur.

4. Sed posteaquam legendo & inhiando haufit firmitatem, timuitque *negari à Christo*, *coram Angelis sanctis*, *si eum timeret coram hominibus confiteri*, reusque sibi magni criminis apparuit, erubescendo de sacramentis humilitatis Verbi tui, & non erubescendo de sacris sacrilegis superbiorum dæmoniorum, quæ imitator superbus acceperat : depuduit vanitati, & erubuit veritati, subitoque & inopinatus ait Simpliciano, ut ipse narrabat : *Eamus in Ecclesiam, Christianus volo fieri*. At ille non se capiens lætitia, perrexit cum eo. Vbi autem imbutus est primis instructionum sacramentis, non multo post etiam nomen dedit : ut per baptismum regeneraretur, mirante Roma, gaudente Ecclesia. *Superbi videbant, & irascebantur; dentibus suis stridebant, & tabescebant*. Servo autem tuo, Dominus Deus

Pf. 111, 10. erat spes ejus, & non respiciebat in vanitates & insanias mendaces.

Pf. 39, 5.

5. Denique, ut ventum est ad horam profitendæ fidei, quæ verbis certis, conceptis retentisque, memoriter de loco eminentiore, in conspectu populi fidelis, Romæ reddi solet ab eis, qui accessuri sunt ad gratiam tuam : oblatum esse dicebat Victorino à presbyteris, ut secretius redderet, sicut nonnullis, qui verecundia trepidaturi videbantur, offerri mos erat: illum autem maluisse salutem

tem

tem suam in conspectu sanctæ multitudinis profiteri. Non enim erat salus in Rhetorica, quam docebat, & tamen eam publice professus erat. Quanto minus ergo vereri debuit mansuetum gregem tuum, pronuncians Verbum tuum: qui non verebatur in verbis suis, turbas insanorum?

6. Itaque ubi ascendit, ut redderet, omnes sibimet invicem, quisque ut eum noverat, instreperunt nomen ejus strepitu congratulationis (quis autem ibi non eum noverat?) & sonuit presso sonitu per ora cunctorum collatantium, *Victorinus, Victorinus*. Cito sonuerunt exultatione, quia videbant eum: & cito siluerunt intentione, ut audirent eum. Pronunciavit ille fidem veracem præclara fiducia, & volebant eum omnes rapere intro in cor suum: & rapiebant amando, & gaudento. Hæ rapiantium manus erant.

N O T Æ.

- a *Victorinus quondam Rhetor urbis Romæ*) de quo S. Hieronymus scribit *natione Afrum fuisse, & Romæ sub Constantino Principe Rhetoricam docuisse, ac in extrema domum senectute Christianum factum. Libros vero ab eo scriptos adversus Arianos, & commentarios in Epistolas S. Pauli, sed non satis dilucide ac plane, quia occupatus eruditione secularium literarum, Scripturas sanctas ignorabat. Nemo vero, quamvis eloquens, de eo bene disputare potest, quod nescit, ut ait idem S. Hieronymus, qui expresso prænomine, eum C. Marium Victorinum appellat.* I. de Scrip-
tor. Eccl.
- b *Omnigenium Deum monstra,*) nam ut ait S. Leo *cum Roma pene omnibus dominaretur gentibus, omnium gentium serviebat erroribus, & magnam sibi videbatur assumpsisse religionem, quia nullam respuebat falsitatem. Quam autem imprudenter victis à se Diis Romani supplicarent, eleganter S. D. ostendit. Sonat vero Anubis lingua Ægyptia canem, sub cujus forma illos* In Epist.
Pauli ad
Gal.

I. 1. de
civ. Dei
cap. 3.

illos coluisse Mercurium scribit Servius in illud Æneid. 8. *omnigenumque Deum monstra, & latratror Anubis*; alii aliter fabulantur. Diodorus enim l. 4. Filium Osiridis facit, qui patrem, in peregrinatione secutus, canis imagine pro insignibus usus est.

c *Infans fontis tui*) infantem vocat, quia velut recens natus infans, ex fonte sacri baptismatis novus homo prodiit.

V S V S.

Docet Victorinus illustri exemplo, publicam fidei professionem non erubescere, & potius Deum, quam homines timere.

C A P. III.

Majus gaudium esse inventis, aut redditis, aut periculo ereptis rebus caris, quam si nunquam amissa, aut semper extra periculum fuissent.

i. **D**Eus bone, quid agitur in homine, ut plus gaudeat de salute desperatæ animæ, & de majore periculo liberatæ: quam si spes ei semper affuisset, aut periculum minus fuisset! Etenim tu quoque misericors pater, a plus gaudes de uno pœnitente, quam de nonaginta novem justis, quibus non est opus pœnitentia. Et nos cum magna jucunditate audimus, cum audimus, quam exultantis pastoris humeris reportetur ovis, quæ erraverat: & drachma referatur in thesauros tuos, collatantibus vicinis mulieri, quæ invenit. Et lachrymas excutit gaudium solennitatis domus tuæ, cum legitur in domo tua de minore filio quoniam mortuus erat, & revixit; perierat, & inventus est. Gaudes quippe in nobis, & in

Luc. 15.
7.

Luc. 15.
24.